

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL
VERSENYTANÁCS

☒ 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

☎ 472-8864 ☏ Fax: 472-8860

Vj-111/2003/34

Ikt. Sz.:

A Gazdasági Versenyhivatal versenytanácsa a **GEOSAURUS Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.** (Cegléd) és a (Szekszárd) **Betonút Szolgáltató és Építő Rt.** (Budapest) eljárás alá vontakkal szemben versenykorlátozó megállapodás és összehangolt magatartás miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban - tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

határozatot.

A versenytanács az eljárás alá vont vállalkozások ellen folyó versenyfelügyeleti eljárást megszünteti.

A határozattal szemben a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott keresettel lehet élni.

Indokolás

I. A versenyfelügyeleti eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 70. §. (1) bekezdése alapján 2003. július 21-én hivatalból indított vizsgálatot annak megállapítására, hogy az eljárás alá vont vállalkozások a Cegléd Város Termálprojekt megvalósítására kiírt nyílt előminősítéses közbeszerzési eljárás kapcsán versenykorlátozó magatartást tanúsítottak-e a pályázatra adott ajánlati árak előzetes egyeztetésével, összehangolásával, ezáltal megsértve a Tptv. 11. § (1) és (2) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseket.

II. Az eljárás alá vontak

2. A GEOSAURUS Építő, Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: Geosaurus) 1995 óta működik – jelenleg egy telephellyel és két fiókteleppel, negyvenmillió forint jegyzett tőkével. Fő tevékenységi körében építőipari kivitelezési munkákat, környezetvédelmi, településtudományi tevékenységet, szaktanácsadást végez, építőanyag gyártással foglalkozik többek között. A vállalkozás eddigi tevékenysége során egyebek mellett benzinkutakat épített fel, több tízezer négyzetméter útburkolatot fektetett le, az ország több településének több pontját térburkolattal látta el. A vállalkozás 2002. évi nettó árbevétele 2,154 milliárd forint volt.
3. A Betonút Szolgáltató és Építő Rt. (továbbiakban Betonút) 1993. november 3-án, a Betonútépítő Vállalat jogutódjaként jött létre. A Betonút széles tevékenységi körrel

rendelkező, többféle terméket és szolgáltatást nyújtó vállalkozás. Az útépitésen túl tevékenységi köréhez tartozik a híd-, vasút-, mély- és magasépítés, szennyvíztisztító- és hulladéklerakó-telepek kivitelezése. A Betonút a budapesti központ mellett főmérnökségeket és telephelyeket tart fenn az ország több pontján. A vállalkozás a magyar építőipari piac egyik jelentős szereplője, 2003. évi nettó árbevétele 38,747 milliárd forint volt.

III. Az eljárás alá vontak magatartása

4. Cegléd város önkormányzata előminősítéses közbeszerzési eljárást keretében építtette fel a városi termálfürdőt. A kivitelező kiválasztása céljából a város a Közbeszerzési Értesítő 41. számában (KÉ 7223/2001. nyilvántartási számon) 2001. október 10-én megjelentette nyílt előminősítéses közbeszerzési eljárásban való részvételre hívó részvételi felhívását. A pályázati dokumentációt hat vállalkozás váltotta ki: (1) a Középületépítő Rt., (2) a Betonút Rt., (3) az Alterra Építőipari Kft., (4) a Kész Kft., (5) a Countur-Bau Rt., és (6) a Geosaurus Kft.

A határidőre mindannyian beadták pályázati anyagaikat. A részvételi pályázati szakaszra benyújtott anyagok felbontására 2002. január 24-én 10 órakor került sor. Az előminősítést követően három ajánlattevőt kért fel a pályázatot ajánlattételre. A beérkezett ajánlatok alapvető tartalma a következő volt:

Vállalkozás	Vállalkozói díj tartalékkerettel	Befejezési határidő
Alterra	2.747.324.266	2002. december 15.
Betonút	2.506.625.000	2002. december 15.
Geosaurus	2.542.000.000	2002. október 20.

A Közbeszerzési törvény 64. § (3) bekezdés f) pontja alapján a pályázati anyagok értékelési szempontjai és az azokhoz rendelt súlyok az alábbiak voltak: ajánlati ár (50 %), fizetési határidő (10 %), jótállási kötelezettség vállalása és a hozzátartozó biztosíték mértéke (10 %), késedelmi kötbér mértéke (10 %), kis- és közép vállalkozások részvételi esélyének növelése (20 %). A 2002. február 8-án 10 órakor tartott eredményhirdetést követően a Geosaurus-szal kötött Cegléd önkormányzata szerződést, annak ellenére, hogy nem a Geosaurus kérte a legalacsonyabb kivitelezési díjat. A Geosaurus azért nyerhetett, mert közepes vállalkozásnak tekinthető és több helyi kis- és közepes vállalkozás bevonását is ígérte, amit a kiírók preferáltak.

5. A kivitelezés során a Geosaurus alvállalkozói szerződést kötött a Betonúttal bizonyos kivitelezési munkák elvégzésére.

IV. Az érintett piac

6. A Tpv. 14. §-a alapján az érintett piac a Közbeszerzési Értesítő 41. számában (KÉ 7223/2001. nyilvántartási számon) kiírt és 2001. október 10-én megjelent nyílt előminősítéses közbeszerzési eljárásra való részvételi felhívás alapján a ceglédi fürdő-komplexum (Cegléd Város Termálprojekt) nyílt előminősítéses közbeszerzési eljárás keretében történő megépítése.
7. Az érintett „termék”-piac földrajzilag a Magyar Köztársaság területére terjed ki.
8. A versenytanács megjegyzi, hogy a közbeszerzési eljáráson ajánlatot benyújtó versenytársak a pályázat jellegéből adódóan egyértelműen azonosíthatóak, ugyanis a megállapodással érintett piacokon kizárólag az eljárás alá vont vállalkozások voltak jelen.

V. A vizsgálati jelentés

9. A GVH Kartell Csoportja információk alapján valószínűsítette, hogy az eljárás alá vont vállalkozások a pályáztatás során előzetesen megegyeztek a nyertes személyében és pénzügyi kompenzációról szóló megállapodást kötöttek a győztes vállalkozás személyének biztosítása érdekében.
10. A GVH a versenyfelügyeleti eljárás megindításával egyidejűleg a Tpv. 65/A §-a adta lehetőséggel élve 2003. július 22-én a Geosaurus székhelyén és ügyvezetőjének magánlakásán előzetes, értesítés nélküli helyszíni szemlét tartott.
11. A versenyfelügyeleti eljárás során a Betonút Rt. két vezető tisztségviselőjének határidőnaplójában az alábbi bejegyzéseket találták a 2002. február 11-én 10 órakor megtartott igazgatósági értekezletről készített feljegyzések között:
 - a) „Cegléd thermálfürdőt GEOSAURUS nyerte bruttó 2,5 Md Ft (nettó 2,0) kiszállás?!?”
 - ...
 - „Cegléd Thermálfürdő technológiai szerelés ~ 112 M Ft”
 - b) „Cegléd thermál: GEOSAURUS”(Lásd Vj-111/2003/22. és Vj-111/2003/23. számon elfekvő iratokat.)
12. A tárgyi bizonyítékok számbavétele és szóbeli meghallgatások kiértékelése után a vizsgáló megállapította, hogy a vizsgálat nem talált olyan bizonyítékot, amely az eljárás alá vont vállalkozások közötti feltételezett tárgyalások tender előtti folytatását egyértelműen igazolták volna. A rendelkezésre álló vállalati feljegyzések az ajánlatok felbontása után készültek.
13. Mindezek alapján a vizsgáló arra a következtetésre jutott, hogy jogsértést nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, ezért az eljárás alá vontakkal szemben folytatott versenyfelügyeleti eljárás megszüntetésére tett indítványt.

VI. Az eljárás alá vont vállalkozások álláspontja

14. Az eljárás alá vont Betonút egyebek mellett jogsértés hiánya miatt kérte az eljárás megszüntetését.

VII. Jogi háttér

15. A Tpv. 11. §-a rendelkezik a gazdasági versenyt korlátozó megállapodások tilalmáról. A 11. § (1) bekezdés szerint tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, amely a gazdasági verseny korlátozását, megakadályozását célozza, vagy ilyen hatást fejthet ki. Míg a 11. § (2) bekezdés e) pontja fogalmazza meg a versenytársak közötti a versenyeztetéssel kapcsolatos összejátszás tilalmát.
16. Tpv. 14. § (1) alapján az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és földrajzi piac figyelembe vételével kell meghatározni. A megállapodás tárgyát alkotó árun kívül figyelembe kell venni a - felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel - ésszerűen helyettesíthető árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi terület az, amelyen kívül a fogyasztó nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy az áru értékesítője nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.
17. A közbeszerzésről szóló 1995. évi XL. Törvény (a továbbiakban: Kbt.) 42. § (3) bekezdése szerint 750 000 euró értékhatás feletti építési beruházások esetében kötelező

előminősítéses eljárás lefolytatása. A nyílt előminősítéses eljárás két szakaszból áll: a részvételi szakaszban a pályázni kívánó vállalkozások közül a kiíró kiválasztja a teljesítésre pénzügyi, gazdasági és műszaki szempontból alkalmas vállalkozásokat, majd azokat az ajánlattételi szakaszban versenyeztetve kiválasztja a pályázati feltételekben foglalt szempontok szerint legjobb ajánlatot benyújtó vállalkozást. A részvételi szakaszban a kiíró még nem kérhet, a részvételre jelentkező pedig nem tehet ajánlatot.

18. A Tpvt. 72. § (1) bekezdésének a) pontja szerint az eljáró versenytanács a vizsgáló jelentése alapján „az eljárást megszünteti, ha nem látja indokoltnak annak folytatását, illetve megállapítja, hogy az eljárás alá vont ügyfél a törvénybe ütköző magatartás hiányában nem marasztalható el”.
19. A Tpvt. 77. § (1) bekezdésének j) pontja szerint hozza meg az eljáró versenytanács az eljárást megszüntető határozatát.

VIII. A versenytanács döntése

20. A Tpvt. tilalmába ütközik, ha a vállalkozások a versenyeztetés során az ármeghatározásról tárgyalnak, kinyilvánítják egymás előtt ebbéli szándékukat, s ezt követően egymáshoz igazítják áraikat, és ezáltal az általuk követett piaci magatartást nem önállóan, hanem egymással együttműködve tanúsítják.
21. Összehangolt magatartáson a vállalkozások olyan együttműködését kell érteni, amikor az akarategyezségben kifejeződő megállapodás létét megállapítani nem lehet, de a piaci magatartás összehangolása - az események rekonstrukciójából, a motivációkból és a következményekre tekintettel - tetten érhető.

Az összehangolt magatartás megvalósulhat úgy is, ha a vállalkozások információt cserélnek, vagy ha valamely vállalkozás előzetesen tájékoztatja a másik vállalkozást, vagy vállalkozásokat, például az általa érvényesíteni kívánt árról. Ez esetben nincs szükség előzetes akarategyezségre, ugyanis az átadott információ következményeként az információt átadó és átvevő vállalkozások számára e nélkül is egyértelmű, hogy a másik fél miként járhat el. Az összehangolt magatartás tehát megvalósul, ha az egymással versenytársi pozícióban lévő vállalkozások olyan kapcsolatba lépnek, amely a versenytárs befolyásolására alkalmas, illetőleg a versenytárs számára megfelelő információt jelent a szándékolt piaci lépésről.

22. Az összehangolt magatartások megállapítása kapcsán a bizonyítási teher a versenyhatóságon van. Az adott tényállás esetén a bizonyítottság alapvető feltétele volt, hogy egyértelmű igazolást nyerjen az érintett vállalkozások között létrejött megállapodás, vagy összehangolt magatartás.
23. Jelen versenyfelügyeleti eljárás során nem nyert igazolást az, hogy az adott közbeszerzési eljárásban tett ajánlattétellel kapcsolatosan az eljárás alá vont vállalkozások versenykorlátozó módon összejátszottak volna.
24. A versenytanács megállapította, hogy GVH birtokába jutott bizonyítékok nem elégségesek az eljárás alá vont vállalkozások közötti összejátszás bizonyítására. A vizsgálat további szakaszában foganatosított bizonyítási eljárások sem hoztak olyan eredményt, amelyek a versenyjog-ellenes magatartást kielégítően igazolták volna.
25. A versenytanács további bizonyítás elrendelését nem tartja szükségesnek, mert igen csekély valószínűséget lát arra, hogy további bizonyítékok merüljenek fel.
26. Mindezekre tekintettel a versenytanács nem látta indokoltnak a versenyfelügyeleti eljárás folytatását a Tpvt. 72. § (1) bekezdés a) pontjának első fordulatra figyelemmel, bizonyítottság hiányában az eljárást megszüntette.

IX. Egyéb kérdések

27. A Tpv. 74. § (1) bekezdése szerint a versenytanács érdemi határozatát tárgyaláson hozza, ám ugyanezen törvényhely szerint az érdemi határozat tárgyaláson kívül is meghozható, ha a tárgyalás mellőzését az ügyfél kéri. Az eljárás alá vontak a versenytanács előzetes álláspontjának ismeretében írásban lemondtak a tárgyalás megtartásáról.
28. A versenytanács érdemi határozata elleni jogorvoslat a Tpv. 83. §-án alapul.

Budapest, 2005. január 19.